

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkezettségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt. 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr. — Előfizési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos petitsora egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyit-tér petitsora 25 kr.

Az ipariskola szükségességéről és hasznáról.

Többen iparosaink közül türelmetlenül kifakadnak: hogy ugyan mi szükség van arra az iparos tanonez-iskolára? — „Ezelőtt évtizedekkel híre sem volt és mégis több szakképzett iparos volt mint most, mert a segédeknek vándorolni, világot próbálni kellett és mint képzett szakember tért haza, s lett belőle jó mestereimben. Ma pedig az iparstanonezot iskolába járás miatt nem elég, hogy mestere betenkit két három napon az esti órákban nekülkőni kénytelen, hanem még napról-napra azok rosszabbak, és engedetlen-bbnek lesznek. És ennek mind a tanonez-iskola az oka, mert ott — ugy mondják — egyik rossz nevelési agyfűrt tanoneztól mások is roszat eltanulnak, s annyira kinyílik már a szemük, hogy alig lehet birni velük: — aztán együttesen a sok vásott gyerek a tanóra után elesavarog, s csak 10—11 órákor térnek haza.“

Ilyenforma zúgolódás többnyire minden tanonez-tartó mestertől hallható (a mint hogy tagadhatatlanul van is sok igaz a hangoztatott dolgokban). Nohogy azonban a tanonez iskolák elleni ellensznr tovább terjedjen, az érdeklődést csökkent-e, alkalomszerűnek találjuk a kétkedőket meggyőzni, hogy az iparos tanonez-iskola feltétlenül szükséges és kiszámíthatatlan haszonnal jár.

Tiszteelt iparos társaink! Korunk jelszava a haladás! — Haladnunk kell minden téren, s mindu irányban, mert különben a haladó áramlat el sodorja, megsemmisíti a hátamaradtokat. Ma már az ipar nem egyszerű kézművesség mint régen volt, a megszokott egyformasággal — mert a tudomány bmulatos felfedezésének, s a finomult izlés követelményeinek alkalmazása az ipar minden ágában, elengedhetetlen kellék a versenyképességre, vagyis boldogulathatásra.

Minden iparosnak ön maga iránti kötelessége, szakmáját tökéletesíteni, a haladó korral lépést tartani, az újbb vívmányokat figyellemmel kísérsni. Ez pedig csak a folytonos önképzés által lesz elérhető.

Ezen önképzésnek kiindulási pontja az iskola, a hol a gyermekek képzett férfiaktól nyerneek oktatást minden hasznos tudnivalókban. Az elmulasztott házi nevelést, iskolák hiányait pedig az ipar tanoneziskolák vannak hivatalba betöltöni, ott a tudatlan tanonez irtó, olvasni, számolni tanul: mert ez ismeretek nélkül a kor kívánalmához tökéletes iparos soha sem volt, és nem is lehet. E tekintetben nem szabad a multra hivatkozni, mert a ki régebben nem nyert előképzést s nem vándorolt, nem lehetett mester, ma nem kell vándorolni, nem kell remekelni, iparszabadság korszakában az iparstanonez-iskola van hivatalba a fenti hiányokat pótolni, hogy ne legyenek koutárok, tudatlanok, képzettség nélküliek.

Ma még: kárlyán olyan mester van, a ki jó, ha írni olvasni tud is, de számvetésről, könyv-irtől, rajzolásról s térképszésről fogalma sincsen, s munkát vállalandó munkáért mit kérni té, hogy se magát ne károsítsa, s a megrendelőt magától el ne id-genítse. Ha aztán jól van ez így? — S épen az ilyen tudatlan koutárok rontják a szolid iparosnak tekintélyét és hitelét. Az iparos tanonez iskola hivatalba, hogy meg-tisztítsa jövőre az iparosoztatlyt ilyen salakoktól, kik csak szegényre és kárára vannak önmaguknak és kártársaiknak. — Az iparstanonez iskola tehát hathatós előmozdítója a kívánt haladásnak.

Ipar-iskola ali soula za mesterszke vucsenike i jeli je potrejbna i hasznovita?

Vecskrát lejko tou csťje cslovik od mesterszki lúdih: ka za koj soula za mesterszke vucsenike? — „Pred tem je tomj nancs glásza nej bilou i dónok je vecs vucseni mestrov bilou kak zdaj, ar je té detics mogao po vandrayni idti i kak vóvucseni je prisoe domou i bio je dober mester. Zdaj pa za toga volo, ka v-soulo more hoditi vucsenik, nej szamo ka vu tjeadni dvá tri dni po vecséráj brezi vucsenika more biti mesterszki cslovik, nego od dnéva do dnéva húsí i nepokornejsi grátojo mesterszki vucseniczke. I vszemi tomj je ta soula zrok, ar sze tam — tak velijo — od ednoga lagojeja túdi ovi hūdoubu navjesio na teliko, ka je zse szkoro nemogouse zsnymji ládati; — po souli pa esese pá okoul hodijo, okoul sze szteplejo i do 10—11 vóre nepride domou.“

Táke recsi csűjmo szkoro od vszákoga vucsenika imajoucsega mestra (i túdi vu vnogom isztina májo). — Ali dónok naj sze protivozst proti tem soulam nepovékca za prilicno delo stimamo vó-pokazati tou, ka je soula za mesterszke vucsenike potrejbna i velkoga haszka.

Postávani mesterszki tiváriske! Nase vrejmen je vrejmen naprej-idejnja! Naprejdi ti potrejbno povszéd i na vsze sztráni, ar ovak ti zokoztáneni na nikoj pridó. Duesz je zse mestria nej szamo li pruzsko rokodelstvo kak inda vszigidár ednako ne edno mero — nego csi nesecemo od ovih zaosztati i na nikoj pridti, té je nám potrejbno pred ocsmi mester ono ka je novejsi i túdi bouge.

Vszaki mestri tou duzsoaszt má proti szám sebsí, naj vu szvojoj mestriji vszigidár popolnejsi gráta, nezaj neosztáne, naj pázi na ono, ka je z-nova gornájdeno. Tou je pa szamo po neprezstanom vcsenyej mogouse.

Tou vcsenyé sze pa zacne vu souli, gde sze decza od vcsite-lov vszoi vsze tiszto, ka je potrejbno. Ka sze decza domá ne navcsijo ali vu vszakdenénvoj souli zamúdiyo sze navcsiti, tou more soula za mesterszke vucsenike zadomesztiti, ar sze tú navcsi nezáni vu-csenik piszati, csesti i racunati: ar brezi znuoszti mesterszki cslovik popolen je nej bio i túdi nemre biti. V-ton táli sze nesznimo na száro vrejmen manásati, ar ki sze inda nej vcsio i nej je sou po vandrayni je nej gráto mester, zdaj nej terbej vandrati, nej terbej mesterszko delo naprávlati, vu zdajsnvoj szolo csini vsze tou s ula za mesterszke vucsenike more zadomeszti i, naj nede nezáni, ne-vejdni mestrov.

TÁRCZA.

Muraközi népmesék.

Egy vén ember: a néhai jó Péter bácsi — hogy az I-ten nyugosztalja — még a múlt ősszel beszélt el nekem az alábbi édesek történeteket, melyeket én azon módon mindon toldás-foldás nélkül népnök mulattatására feljegyeztem: — épen oly rendben irvan ezen furesza meséket, valamiképen azokat a regéli Péter bácsitól hallottam.

Olvasatok el s ha van bennök valami tanulság, ugy fordítsatok azt a magatok hasznára.

„Elvitte az ördög!“

Kerekcsasz esztendőjé annak, hogy az akkori ned-liezi bíró, Novák Iván, egy szép tavaszi reggel egy pár tehénet a felszantandó ugrra hajtottta ki s meg a tehéneket igyó fogni akarta, a csira téhen semmi aron sem volt hajándó villász zaru bűszke fejté a járomba tenni.

Sz felfelt nagy haragba eszt ezen bíró uram s látván, hogy a csira téhen minden kiabálása mellett sem fogad nyí szót neki mint a Marezi kisbíró, boldi a szekérről az egyik löcsét, azzal a szegény marhának esett s ezt igazdatlanul lúcs-olni kézdte, eme folytonos káromkodások között: „Hitvány dög, vigyem el az ördög!“

Amit pedig a felbűzött bíró uram a szegény okatlan állatot igy engedelmességre oktatta, egyszerre csak miltáha a föld alól bujt volna elő, — egy vizgyörgő alak ugok a mar minden porezikáján megpühlított téhen melle s igy szed oda bíró uranhöz:

„Hallja kend, bíró uram! maga az imént azt kiabált, hogy vigyem el ezt a hitvány tehénet s mihogyy kend mar amgy is jól elespeltél: el-viz-m tehét magammal a téhen paráját. Szantagossny kend csak azzal az egyik tehénelvel.“

Ezzel a vizgyörgő fekete — Uram böcsü! — az ördög, kivette a téhen gyomrából a párat és a kökénybökör aljában elűnt.

Midőn bíró uram ámulásból magához tért, keresztet hányt magára és

Medjimurszke prípoveszti.

Edeia sztarecz: pokojni dober Peti bácsi — naj poszivojo vu méri — szo mi, esese premonese jeszén, odszpodí popiszane prípovedávi prípovedávi, stero szem szí jazs brezi vszákoga pridájana, na razveszeljávajave medjimurszkoga lúztava gori zamerkao, nye vu táksem rédi pozisávajaoesi, v-káksem szo mi je dober Peti prípovedávi.

Prisite je, — i esi kaj dobro i na vcsenyé vrédnoga v-nyhí nájdete, obrute ssi tiszto na vas haszkek.

„Odneszo je vrág!“

Sztou lejti je rávnök onomi, ka je tisztoja vrejmena nedeliski rihtar, Novák Iván, v-ednoy príjajoz jíttri dvé kravi gnao na prelog, steroza je túdi stoa gorzortati. Gála je krave steo vpriesti, ta plohaszka krava je nikak nej stóla szvojo gúdzavo glavo, od lépi o glav, v-járem djáti. Jáko sze je raze-mero na tou je goszp. rihtar i vidévi, ka krava mti na nyegovo velko lárno nesese reies bogati, doj zome kol oporó i nesznílono zacsa po kravi mlátiti i preklínjati kriésiesi: „Hitvánszka kúga, naj te te húdi odnesz!“

Gála bi te eseményen goszp. rihtar na pokornozú i boganyte no nejno, szermasko sztvár tak vesio, na ednook, da bi zomlé prisla, szkoesi naprei edna rizscesa podoba i kre po bojte kravé posztane i etak právi goszpom rihrtari:

„Csűjte goszpom rihrtar! ví sze pryte tou kriesial, naj odneszém tou hitvány kravo, i da sze jo zse na pou bujti, tak odneszém nyéno paro. Orte ví szamoz z-tisztav ednov.“

Z-tem je te rizsiesi csarem, pomozí me Bog, te vrág vó vszó z-szalodca nyéno paro, i je zsnouar v-triniovova grun — vejno.

Gála je k-pámeti prisao goszp. rihrtar, kriászao sze je i je ziesno moliti: „Jaj esesztiti goszpom vrág! ponizao vsze prozím, dajt! nazaj moje kravé paro, vces nigdar nemo zsnouar tak u-milos tivno bara o. Oh! szmi-lijtje sze mi, noj szlakti i drági goszpom vrág!“

Vsze zamatú bio nyegov joes, ar sze je te húdi jáko splitivo z-nyegoa szmijajo z-triniovoga grun i nyemi je nazaj krieseo:

De haladni, a tiszta erkölcs, becsületesség és szorgalom nélkül nem lehet. Mert olyan haladás, a melyből ez hiányzik, idővel és tartos nem lehet. És hol lehet tehát az iparos tanoncz ifjúságot mindezekbe bevezetni máshol, mint az iskolában? hogy saját mestere iránti kötelességét megismerje, mivel csak abból lehet becsületlen honpolgár, a ki maga és mások iránti kötelességét ismeri.

A tanoncz iskolabjárás által értelmesebb lesz, szelleme művelődik, felfogása cseszibedik, ennél fogva hamarabb megéri mesterét, s megtanulja mesterségét, mesterének hamarabb hajt hasznát mint a tudatlan. Így a pár óra idővesztését, melyet az iskolában eltölt, a mesternek is meghozza a hasznos gyümölcsöt. Vegyük még figyelembe azt is, hogy nálunk az iparosok képezik nagyrészt a társadalmi közép osztályt, de ezeknek gyermekeiből igen ritkán lesz iparos. E szerint az iparoselem többevőre a még kevesebb műveltségű biró osztályból nyeri tanonczát, kiknek okvetlen szükségünk van az iskolára.

De nem szabad felednünk, hogy a legjobb nevelésnek és iskolázásnak csak úgy van hatása, ha az iskolai oktatást ott jó példaadás támogatja. — Ha például a tanoncz azt látja, hogy mestere erkölcsös, szorgalmas, takarékos ember, ki tanonczát úgy vezeti mint családja tagját, őt a mesterségbe kezezi s minden lépését szigoruan ellenőrzi — le az ért nem durva és kegyetlen — akkor ott a tanoncznál is az iskolában tanult jók lángra lobbannak, mesterében a tyátját látja és az őt egész halálra kötelezi. Tehát nem mindig a tanonczokban keresendő a hiba, hanem — valjuk be, hogy néha a mesterben is és környezetében is: már pedig a gyum és búrjón közt a legjobb mag is roz gyümölcsöt hoz.

Helyenképven ne mindig másban, ne a mostoha viszonyokban, hanem önmagunkban is keressük a hibát, és a mitem javító örökös panaszokadás helyett lássunk alkalmas nyelvelésű után, hogy az új vívmányok és haladás folytán nagy lendülettel nyert versenyteréren becsülettel helytállni képesek legyünk.

Ezért a elkellibetlen szükségünk az iparostanoncz iskolára, a mely közvetítje az ipar terén újabbnál újabb vívmányoknak, kalauza a tehetségnek, és vezérleje az önképzésnek.

És mi reméljük, hogy nem marad ezek után iparos, ki tanonczát az iskola látogatástól elvonja, sőt minden érdek iparosnak kötelessége, szigoruan ellenőrizni tanonczát, hogy az iskolát rendszeren látogatta-e? s otthon munka közben ki is kérdezi, hogy mit tudnak, mit tanultak, és őket a folytonos önképzésre buzdítani.

„B. és V.” után.

SZALAY ISTVÁN,
kádár-mester.

Helyi és vidéki hírek.

— A *gyilkos tanya*. Körmeend városát nagy igazságszeres tartja a következő rabgyilkosságát eset: Klémér Mari nevű ruhózi születésű német pénztáros Körmeend ment szolgálatot keresni. A mint a vasúrtól a városba igyekezett, valami Által István nevű, félköz, részes és rovott előléti ember esatlakozott hozzá és rávette, hogy éjszakára hozzá menjen szállóba. Az Által háza a városon kívül, magasan áll. Ott lakik Noha Féra, azen cipész is a feleségével. Mikor Által és a leány háza mentek, Által a feleségét és Nohánét állítolag kiköltötte a házból s Nohával öszebeszedte, Klémér Marit megfojtották s 160 frjtát elrabolták. A holttestet az udvarban

rimánkodni kezdett: „Jaj tekintetes ördög ur! alázatossan kérem, adja vissza a tihenem páráját, sohse fogok többé vele oly embertelenül bánni! Oh künyörlőjén édes, drága ördög ur!”

Mind hiába volt azonban siránkozása, mert az ördög a kökénybokor alól gyúnosan csak ezt kiáltotta vissza: „Mérskeljed máskor haragodat és vigyázd, hogy még megmaradjt tenehed is ne el nyegm!”

Ble kellett tehát biró uramnak önokozta vesztésége törődnie, de erősen megfogadta magában, hogy marhával ezentul emberségesen, szeliden fog elbánni.

Midőn pedig deltájában a megmaradt egy tehénével szomoruan hazaballagott, elérnivalé kérdez tőle felesége a bíróné asszony: „Hát a csirakelet hol van?” — „Elvitte az ördög!” — s egyuttal a történetet is elbeszélte, nem hallgatván el azt sem, hogy a csirák egy löcesel haragjában egy kissé mezeztőgatták. De bíróné asszonyom, az erényes Éva néni, nem hitt a gazda mesés szavainak s ily szávakban önté ki keservét:

„Az ám, elvitte az ördög, ha te az én kedves csirakeletemet — másfél íteze tejet adott minden áldott nap! — agyonverted...
Így vitte el a nedelici biró tenehet az ördög.

A pribislázvezi jó boszorkány.

Régen volt, talán 200 esztendődel is régebben, hogy a pribislázvezi faluvégen egy öreg javasszony lakott, ki a vidéken csak „jó boszorkány” név alatt emlegették, mert mindig csak jój mivel a hozzája folyamodókkal.

Volt onok a javasszonyoknak — mint sokan állították — egy olyan bibájos tikre, aki a hozzája ajánlódokokat vitt, és annak a tikörből varázsszavak kíséretében szereseket profilált. Szentül hitte az egész falu, hogy a „jó boszorkány” tünderkököl áll öszekötötésben s így őt mindannyian tisztelték és szerették. Mert volt ám abban a régi világban „rosz boszorkányok” is. Így p. o. többek között Perlakon az 1615-ik évben is elégették egy „rosz boszorkány”-t azért, mivel egy izben nagy jégesőt esínált, mely az egész határt elverte.

Ehez a „jó boszorkány”-hoz ment tehát egyszer Kovács Margit mura-közi viruló szép szűz, azon kérésrel, miszerint a csodátükből megtudja azt, vajon szeresés-e boldog leendő a Boszorkány Pistával, ha hozzá hitvéstársul megyen, mert tudnivaló, hogy ez idő szerint ő annak jégysze volt. Jövéndőse jutalmul 25 darab ludotjást olvasott le a javasszony pírössleem kötényébe. Elképedt azután a „jó boszorkány” az ő jóslási ezereimóját. A leány letérdelpelette egy kegyverszakzástó kosárra, a jobb kezébe adott egy égi szentelt gyertyát azon utasítással, hogy míg ő a tikörben a jövéndőt vizsgálja fogja, addig Margit folyton mondogassa: „Szerelem, szerelem, szerelem!” — A tikörölvásás véghez ment. Margit feszülte ügyelt. A boszorkány sarga ajkai körül vidám mosolygás vala látható.

Hát bizony kedves lányom Margit, nagy öröm váz reád: boldog és szeresés fogsz lenni. Hanem a tikör egy kissé elhomályosult s ez azt jelelti, hogy csak úgy teljesül be jóslásom, ha adandó tanácsaimat elfogadod — és holnap még 13 tojást hazasz. Rövid tanácsom pedig ez: „Viseltesz uradhoz igazi bússággal, ne ezírdad megadat tarka pantlikákkal, hanem a haz körül légy szorgalmas. Megfogadod?”

— Meg edes nem, s igen kösösöm!
— No akkor boldog és szeresés leendsz. De ne feledd el a 13 tojást. Margit masnap megvitte a 13 tojást, egy hétre rá megmeszt a lakodalam s minthogy az adott tanácsokat híven megtörtétta: oly boldog és szeresés lett. Úra mindig mondja, hogy: „Dicsően nemesen jobb feleség ezez Muraözben, mint az én drága Margitom!”

Be kar, hogy mit napsz megmeszt bí olyan jó boszorkány, pedig de sak leány etjarna jövéndőt jóslottat a bibájos tikörből. Ugyan hanyan tartanak meg a nyert jó tanácsokat? BALINTFFY BALINT.

Duesz esze doszta táksi mestrov jeszte, ki csi szamo piszati i estetü znájo, ali od racuna, knigszpelavanya, obrázovanya, od plánov-rejnya nika neznaio i delo pogodijo brezi toga, kabi szü vózracun-nali, ka szlobodno proszjo za delo, naj niti sezeb nezorijo niti ná-rocsniké od szebe neotdirajo. Jeli je tou tak dobro? — I rávno táksi nezánni kvarijo dobri mestrov imé i kredit. Mesterszki vucsenikov soula je za tou, naj mesterszki sztán na priszesno gledoucs zcsiszi od taksega szmetija, ki szo szamo na spot i kvar szám sebi i szvojim tivarisom. Ta soula tak mocno naprejpomaga to zselno naprej-idejnye.

Ali brezi dobri jakoszth, postenyá i pascslivoszti je naprejidejnye nemogcsno. Ár takse naprejidejnye, z-steroga tou fali, hasznovito i sztálno nemre biri. I gde indri je mogoucs mesterszke vucsenike na vszo tou navcsiti, csi nej v-souli? naj szpoznajo szvoje duzsoszti proti mestri, da szamo z-onoga bode posteni pörgar, ki duzsoszti proti sebi i prouti drügm pozna.

Vucsenik po tom, ka v-soulo hodi, razumnejsi i csednejsi grátá, vsze hitrej poprinle, hitrej sze navcsi szvoje mestrio i prvle je vucsiteli szvojeimi na haszek, kak eden nezánni. — I tak tiszte nistere vöre, gda vucsenik v-souli more biti, szo tádi mestri na haszek. Pre-miszlino szí escé tou, ka prinász mesterszki lüdjé vsesinio zvkcsine tivarista szrejnyoi sztális, ali nyihova decza sze jáko rejtko vsesio mestrieje. Pouleg toga mesterszki sztális szvoje vucsenike z-véksega ztoga naj bole prusztoza sztána dobí i tejm je soula vszakoacscki potrejbna.

Ali neszmimo pozábiti, ka tádi to nájböge vcsenyé, ta nájböge soula szamo tak má haszek, csi szolszko vcsenyé domá dobra példa podpíra. — Csi na példo vucsenik vidi, ka je nyegov mester lejpoga oponásanya, pascsliv, sparaven cslovik, ki vucsenika tak vodi kak szvoje dejte, nyega na mestrio vcsi i na nyega szigurno pázi — ali záto je nej grobi i nemiloszti ven — té sze vu vucseniki ona, ka sze v-souli náveso, gorzbüdjö, mesterá szvojea kak za szvojea ocso má i nyemi bode zahválen. Tak falinga je nej vszigdár vu vucseni-kaj, szo szpoznajmo tou, ka vcseszi tádi vu mestri i okolicsini: med trávoiv i szmüdjom pa tádi to nájböge szemem lagoji szád prineszé.

Za toga volo nej vszigdár vu drügh, nej vu lagrjem czajti, nego tádi vzebi icsimó falingo, i meszto toga ka sze zamán touzismo, szkrbmo sze za prlicsno vcsenyé, naj vu tivaristvi z-postenyom mo-remo szvoje meszto napuniti.

„Drügom ménsaj tvoj szrd i pazi, ka ti-zo drügo kravo neodcseszém.” Goszpj. rihtar je tak vu szamozrokvájcsiesi zgbübesek nego dovölti, ali mocno sze je gori djao, ka vcs nigdár nede tak nemiloszti ven baratao z-szvojev sztvárvoj.

Gda je pa okolg pol dnéva, jáko tuzsno, z-szvojev edmor kravov proti domi sou, presztrasno je pítalá nyega zcsena, goszpjá rihtarcsa:

„Nos, gde je pa ta plohacska krava?” — „Odneszo jo je vrag,” bio odgovor. I zcasno je nyoj to zgdob pripovedávati i je nej tajjo, ka z-oporov to kravo edno malo na nyvi glado.

De goszpjá rihtarcsa, ta poposna Éva, teticza je nej stela nyegovim rejasam vórvati, i vu etaksi reicásji je vóvlejalá szvoje zsalosz:

„Ja ja! odneszo jo je vrag! csi szü ti nojo lábléno plohacsko kravo, stero je pou drügo sztúco mleka dála vszaki den... bujo, tak — —

Tak je odneszo nedelicszka rihtarcsa kravo vrag.

Pribislázvszka dobra czomprnicza.

Dávnök je bilo, duzse od 200 leit, ka je na kráji pribislázvszke vcszi pribivala edna sztára zcsenka, stera je pribodna navzesavála, stero szo v-kroglini szamo dobro csinila z-onomi, ki szo nyoj prísl.

Mela je tá czomprnicza — kak szo vnogi szvödosili, edno tak csüdno gledalo, ka ki je nyoj senke noszo, je onomi z-toga gledala, z-szkrovnimi riesim szcseso navzesavála.

Szvetó je vórvála czajla vész, ka je tá „dobra czomprnicza” „z-belimi zsenámi” vtiprikapcsena i tak szo jo vszi postávati i láblüi. Ár szo bílé v-tisztom vrejnomi túdi „lagoje czomprnicze.” Tak med drügm v-Prelögi v.1613-toga leta szo zcsészali edno hüdo czomprnicza, záto ka je ednok tocsa naprávila, stera je czajla határo pobila.

K-toj „dobro czomprniczi” je sla tak ednok edna czvetocsa leipa dívojka, po iméni Margejta, naj z-toga szkrvnoza gledala zvedi: jeli bode zcsesna z-Baksa Pistekom, csi de sla k-nyemi za tivariszco, ár moremo znati, ka je ona v-tom vrejnomi nyegova zarocsnica bila.

Za nájem-prorokáványa je 25 goscsi biliez djó prestela vu redicsi zsidani fertoj czomprnicze.

Zacsnoja je potem tak ta „dobra czomprnicza” szvoje szkrvine czere-monije. Deklino je klicszti djála na edno kosaro, v-stero krüh d-va jo gibat; vu právo rokó nyoj je dála edno blagoszloveno görécsö szcseszö z-tem zamerkajta, ka dokcs de ona vu gledati ta pribodna zgrúfválá, teacsz Margejta naj nepreszatanoma právi:

„Lübznozst! Lübznozst! Lübznozst!
Gledala-st-nyé je dokcseno! Margejta je vrejlo pazila. Vcszéli szmej je bio viditi, okolg zsziti vszst czomprnicze.

Ja, noja lábléna eszi Margejta, velko veszélje esaka na tché: blázcsna i zcsesna bodes! Negro gledalo je malo okmiczó i to tou peldjé, ka szamo sze te dopuni mojo prorokáványa, csi moje tanácses obdrcszási i mi té trináj szel helcz esze vütro preszcsés. — — Kritki moj tanács je pa té: Boidi tvojni tivaris vörm, ne ezitraj sze vszakefele pantlikámi, nego bodi okolg híze szkrbliva. Obcsasz?

Ja, szlatica teticza, i vrejlo zahválen!
No tak tádi böies zvclicsna i zcsesna. De ne pozábiti té 13 helcz.

Margejta je na drügi den odneszta ti 13 helcz, na eden tyeden je bilo goszványje, i gda je te doblene tanácses vörno obdrcszavála: tak blázcsna i zcsesna je bila, csi nabi mela. Pa tádi v-czejlom Medjünurji nega bogso zcsesne, kak moja drága Margejta.

Jaj da je kvar, ka i dcséndcséni nega tíj tak, dobre czomprnicze, pa bi doszta deklin odlo pribodna zvedávati k-toj szkrvnozi gledati.

Kelko bi jih dömk obdrcszale te doblene tanácses. BALINTFFY BALINT.

ásták el, később bedobták a Csörnön vízébe s a pénzből költeni kezdtek. Ez a körülmény feltűnt a segédszolgabíróknak s erélyes nyomozást indítva, kiderítette a rablójuristákat. Noha mindent megvallelt, azt is, hogy őt Álta vért rá, azt mondva, hogy ő ezeltől 20 évvel csinált ilyesmit s még sem tudta meg senki. — Által mindent tagad. A két gyilkos és feleségük a tömlőben vannak. Hihető, hogy a gonosztevőkre még sok minden fog kitudódni.

— **A kiállítás bezárása.** Matlekovics államtitkár, mint a kiállítás elnöke körlevélet intézet az összes kiállítóknak, melyben értesíti őket, hogy a kiállítás november hó első napjaiban fog bezárni. Fölszólítja emellett a kiállítókat, hogy a kiállított tárgyaikat nov. 5. és 20-ka közt szállítsák el s az esetleges pénzbeli kötelezettségeiknek még a bezárás előtt tegyenek eleget.

— **Iqabb Savanyu József** és társai elleni bünyvígálat már a mult hónap befejeztéig és Simon Miklós kir. törvényszéki bíró a 17 esomában levő irathalmazt f. é. szeptember hó 19-án tette át indítványozás végett a kir. ügyészséghez, miután Kaebele Ferencz fényképész által a már korábban lefotografizott Savanyu József társai közül: Keeskés József, Lengyel Lajos, Lengyel Ferencz, Szabó (Sipos) István (győr-gyömörői), Németh (Dozaga) István, Enez József, Tóth (Pátyi) István, Kurti Pál és Bognár (Kovács) leartatózotok egyének lefényképezettek. — A királyi ügyészségnél az ügyet Ajkás Károly kir. ügyész vette magához, és ez okta a vádindítványt elkészíteni.

— **A muraszombati gazdasági fiók-egylet folyó évi október hó 31-én** délelőtt 10 órakor a muraszombati városzh helyiségében közgyűlést tart, a melyre az egyesület minden tagja tisztelettel meghívatik. Tárgyai: 1. A választmány kiegészítése. 2. Pénztárnok választása. 3. Netánu indítványok. Muraszombat, 1885. október 2. Kovács Károly, egy. titkár.

— **Békés hajlamu nazarének.** A nazarének tudvalevőleg nem akarnak katonáskodni, mert tiltja a vallásuk. E hó elején Székesfehérvárra bevonult a 65. honvédszázaló, amelynek legénysége közt van egy nazarének. Ez ahogy sem akarja kézbe venni a fegyvert. Neve Fung József, borjádi (Tolnakegy) illetőségű földműves. Eddig még nem bírtak oda hatni, hogy puszkát, vagy oldalfegyvert vegyen a kezébe, mert — mint mondja — ő nem akar megőlni senkit. Azt sem tűri, hogy bűntársai oldalfegyverekkel megérintsék, mert szerinte az oldalfegyver is rokona a puszkának. Ugy látszik, hogy a vonakodó újonc nem annyira együgyű, hanem számításból szegül ellent, azt vélén, hogy így majd sikerül neki kibájni a katonai kötelezettséget alól.

— **Gyilkos malacz.** Petyovszki József ó-perégi lakos e hó 7-én korán reggel kiment a mezőre krumplatákarítani. Később neje is utána ment s a ház felügyelőre 12 éves leányát hagyta otthon, lekötve kőre, hogy a bőlesőben fekvő 8 hónapos kis leánytestvérére különösen vigyázzon. Ugy 10 óra tájban az egyik szomszédasszony bekiáltotta a kis leányt, hogy az udvaron szabadon hagyott 4 malacz közül három elszaladt. A kis leány sietett azonnal utánuk s a negyediket, nehogy addig az is elfusson, bezárta a konyhába. A szoba ajtaja, hol a kis gyermek a bőlesőben fektött, rosszul volt kilincshez téve, úgy, hogy a malacz azt baltotta, azután a escesenőt a bőlesőből kifordította s mire a nagyobb leány hazakerült, a szegény kis artatlának jobb kezéről s jobb lábáról az újját mind lerapta. A szrenesítésen gyermeket nem lehetett megmenteni, meghalt más napra. Az illetékes hatóság elrendelte a vizsgálatot az anya ellen, kire nézve enyhítő körülmény, hogy gyermekét felügyelet mellett hagyta otthon.

— **Az országos kiállításra** az igaz lovak csoportjára szánt 1500 forint egészen Zalamegyének muraiközi kiállításra nyertek. — Orezálytalan a tanító egy szőlőtől 804 forint szárdetelt. — A mult felévben 35 millió forint áru szivart füstölték el nálunk.

— **A koldus felesége.** Egy szegedi asszony Heidenheimban férjhez akart menni, de kislit, hogy férje Szegeden mint koldus él. A holtak vélt Svaeincia József könyekre fakadt, mikor a kapitányság tudtára adta, hogy a felesége él. S aztán elmondta a titkot. A feleség ezeltől 12 évvel szeretőjével szokott még tőle, ami annyira fájt neki, hogy busulásában ivásnak adta magát s így lett belőle koldus. „Eddig mindig könyörögtem a halálért — szólt az öreg — de most hosszu életért fogok imádkozni, hogy az a rossz asszony férjhez ne mehesse!” A kapitányi hivatal megírja ezt a drámát a heidenheimi hatóságoknak.

— **Kirszeknek György tragédiája.** Kirszeknek György Tarloson háziasrtos vad ember volt s e miatt nehéz napokat élt a háza nepe. Még a sors is rajta volt, hogy szaporítsa a tengerbejt a hámal. Kirszeknek egyik fia, a lórol lesze, meghalt. A másik fia a katonaságnal agyonlétette magát. Felesége a durva bánásmód miatt a Danubia ugrótt egy leánya el meg a ki férjvel van, de geromba ma mellett oka van atkozni életét. E hó 11-én delben kígyult Kirszeknek háza. A falusi boltosok unudják Kirszeknek gyarmadok, hogy ő gyújtotta fel a ház fedelét, mert náluk sok patinát vett s azt mondta, hogy „ez lesz utolsó itala.” Ugy is volt. A szrenesületen ember felgyújtotta a házát s a másik végén felakasztotta magát. Odaégett, szénné maga is. A tűz leányát is koldussá tette négy apró gyermekével, mert mindene odaégett.

— **A vetélytárs bosznija.** Madrid mellett Vistab-falu faluban egy fiatal ember reitendő boszút állott azért, mert egy leány őt kikasarzta és mászhoz ment nőül! A faluban lakodalmat volt, mit fényes ebéd követelt. Az ebédnél 77 személy vett részt s nagyon vigva voltak. Midőn azonban az ebéd vége felé járt, többen hirtelen rosszul lettek s még azon nap 17-en haltak meg, míg a többi hatvanan reménytelen állapotban vannak. A vizsgálat kiderítette, hogy az étetek meg voltak mérgezve s hogy e szörnyű bűnt a férjnek kikaszorított vetélytársa követte el.

— **Feltalálta magát.** A ty: Ejh, már megint olyan rossz bizonyítványt hoztal az iskolából? — Fiu: Igen, papa; azért beszélt is a tanítóval erőlyesen, különben az mindig így lesz.

— **Hatal elől haitálba.** Papolyban egy ember úgy félt a kolerától, hogy agyonlétette magát. Sajnátságos nevé az ügykilosságnak, de megtette Bagnoli herczegnek a komornyika. Lement a kápolnába, s ott az oltárt rondhe hozta, meggyújtotta a gyertyákat, s a földre lefeküve szivenlőtte magát. Cédjút el is erte, mert a kolerát már meg nem kapja.

— **Mindalok,** akik f. hó 17-én a titólatsnál ségkedtek és közreműködtek, kökép a muraszombati fiziológus-gyelmek ezenal néha közzétmet nyilvánított. Martynak, 1885. ok. 23. Hoffmann Ferencz, vendégfős.

— **Faiskolák kezeltének** figyelmekbe ajánljuk a földművelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszterium azon rendelkezését, mely szerint a községi faiskolákban szőlőnek nem szabad lennie, ha pedig ott volna, az onnét rögtön kivételben eltávolítandó, mert a phylloxera esetleges felépése alkalmasból a faiskola zar alá volna helyezésén, s akkor senemiféle fa onnét nem volna előltethető, s ni a faiskola ezéjének, mely a gyümölcs-fáknak a községeben mind nagyobb mérvelv való szaporítása, épen nem foltole meg.

— **Papir-ágyeműt** készítenek most New-Yorkban különböző minőségben. Egy garnitúra, azaz paplan és párna, 75 centbe (mással forinttal többé) kerül. Mondják, hogy az ágyeműt igen tartós s ha baja van, kivásalható. Különösen ajánljuk telre, midőn az ágyat jó melegen tartja.

I záto je tak jáko potrebna ta soula za mesterszke vucsenike, ár je ona na pomoucs vu szpoznanyi nouvi pridelanj, ona je voditoc rázuma i csenija.

I máno vřpánye, ka odszihmáó nede veeš mestra, steri szvojeja vucsenika nebi v-soulo poslao, de je vszákoga verloga mestra dušnost paziti na vucenika szvojeja, esi ředno hodi v-soulo ali nej, i domá med delom nyega vřpítati, ka zná, ka sze návco i nyega nepreszatoma na vcsenyé pobójdjavati.

Domácsi i zvušnszki glászi.

— **V-Körmendi** sze veliko moursztvo zgdidno. Klemar Kalka z-Rohonez nyéna nemski dekla je v-Körmendi sia szlúšio iszkat. Kalk sze od zseleznicke váras pascsila, je eden piáni, esonklavi, hógogja szitka eslovik po iméni Altal Stevan k-nyoj sztopo i jo na gueso, ni na nous na kvarto k-nyemi ide. Antalova hiza zvuš váras na szamouesi sztoj, i tan sze tídi řzsi eden suszter, Noha Ferencz z-szenouv. — Da je Altal z-deklouv domou priso, je szvojo i Nohavo zseno od domi odzpolo, te zta pa z-Nohav vkřp zgucsala: Klemar Kalka mourla i 160 rausiki nyúne penjex vkraj zela. Mertvo tejo szta oprvni v-ogradi pokopala, szledkar v-Csörnön potok vřla, penjex szta pa zacsnola trošiti. — Tou je segédszolgabírovni na glász priso i po iszkanyi je tou moursztvo na szvelko priso. Noha je zse ovado, esese tou, ka je nyaga Altal na ráto, da je tou pravu, ka je on sze pred 20 lejt takse vsjino, pa je dñok nisece nej zvedo. Altal sze tajj — Obá moskiva szte zsenámi vřel v-temniczi. Vörje sze, ka sze esese od té lagooni eslovokve veeš vřzje.

— **Orszacsko vřpóštárlánye** sze sze skoron dokonosa, na tou dokonosa sze sze gor pozaványe vó dilou na znánost, ka sze eto mejszceez dokonosa. Oponimano te tiszti, steri szo szvoje blago esese nej odzseli, ali esi kásko dušnost mejo — ka naj od pridouesi mejszceez 5-ga dnéva szpunjo.

— **Savanyu Józsi** ino od nyegvi padjšos kriminalisko delo szo zse dokonosi, Simon Miklos od právd-nyega szteozsa sztráni bírov szo ezéja pijszma prejrk kralozsom fiskális dílo. Da Savanyu Józsi-a padjšos sztráni szo zse doj zéti (fotografirani) Keeskés József, Lengyel, Szabó, Németh, Enez, Kurti, ino Bognar.

— **Muraszombata vértno-drűštvo** oktobra mejszceza 31-ga dnéva pred podnevom od 10 vóri v-Muraszombati várasok hizi gyűléderzi, na steroza sze kotrige pozaványe. Naprejšeménye toga gyűlésa bod: 1. Kavnitelszta kotrige zabérénye. 2. Kasszire zabérénye. 3. Drűgo naprejšimenoso delo. V-Muraszombati, 1885. oktobra 2-ga dnéva. Kovács Károly szekretar.

— **Nazarenske,** kak známo, nesesejo jáko dobro szoldáczke biti, ka nyim vóra tou bráni. Székesfehérvári pri huvodaj jeszte eden fáksi szoldák nikak nesese púsko vronke zéti po iméni Fung József, ovak domá polszki delavez. Do szjeza mao szo ga esese nej na tou mogli zéti, ka bi vronke púsko zeo. — Líki tak právjio, ka te nezerecen ne vijdi vó, rávnot kak za ednoga nezánánoga, dñok tou mijszli, ka tak sze odszlobodj od szoldáczta.

— **Petyovszki József** Pereg vesznicze mestanzesar je ete mejszceez 7-ga dnéva vó odsiao na nyivo krumpece kopat. Szledkar je nyega zsená tídi za nyim odsla, ino je domá nyála edno 12 lejt sztao mlesz szisztin dušnostin, ka bi na námlaje 8 mejszceozv sztaro dejte tídi pázila. Szledkar na tiszti dén da szo zse sztariske odšli, edna zsenzka tomi sztarszejni na okno notri szkriesji, ka szo na dvouri prázezi odbejzsal. — Na tou je ta dekla za prázezon odbejzsal toga stertoga, steri je esese na dvouri ozstano, ka bi tídi nej odbejzsono, notri -kűllyno ga je ga záperla. Hízszne dverei szo nej dobro czoj zaperte bílé, tou je prázež gor operlo ino v-zibeli lészese 8 mejszceez sztaro dejte je vó vřlo, dokces je tou vűke mlesz domon priso, teasz je prázež tomi díteji nouite ino prázež z-práve rokó dő zgrizle. — Dejte je v-ton mantri na drűgí den merlou.

— **Na orszacszon vřpóštárlényi** na koinszke premie sztráni 1500 rausiki je Zalavřemvóví tí da do. Orezályta veszniczi je skolnik 800 gronkevoz od ednoga korenáj od tou poubro, ino vó z-szrenoso. Premiouse leto szo prinasz 35 mililounom vredností ezigárov szkadajli.

— **Kondisica tñedřicezo.** Szegedina edna zsenzka je v-Heidenheimbi k-mouzi stela pridica, ali vó sze je szkázato, ka nyéni tíváris v-Szegedini kak kondis zivé. Svaeincia József, ki je za mertvoga vódo, gde je kapitányság nyemi nazánye dío, ka nyegva tíváriszica zivé, sze je zácsa szkuziti. Potom je szkrovnost naprej dáo. Nyegva tíváriszica je 12 lejtmi szvojim soezom od nyega odszoeskila, stero je nyega na telko zsalozsilo, ka sze na pitvino dío i tak je gráto kondis. Te sztareze je erkao od éti mao szám szj vszgdar szart proszo, ali po etomtoja bom hógó melo za dúgo zsték za toga voló, naj ta lagoon zsenzka nenre zéti. Kapitainszka oblász je eto novino heidenheimszkó bíroví odpsalca.

— **Přigoda Kirszeknek Győrgyja.** Na Tarlosi je Kirszeknek Gyűri preeves lagooni naturo meo, tak ka szo nyegvi domácsi zsmotne dni vszivali prínyem. Esese je sors na tom bio, naj sze povnozvájtoje te lagooni pri nyegvoj hízi. Nyegvoj eden szin je szkonyo dílo szpadno i bújo sze je te drűgí szin sze je pri szoldákai doloztrejo, tíváriszico nyegva polog nyegve grobianszine je v-Dűnu szkoesita, edna nyegva esi esese zivé, stero je pri mouzi, ali za grobianszta voló sztrávja szvoj zsték. Ete mejszceez pervi den je Kirszekneka hiza zácsala goréti. Ti kramarje szo hitro mentso vřli, ka jo szám rad vzgaaio, ár je pri nyih došna palínka kűpo, i tou pravu; to de nyegva szledvoja pitvina. I tak je bílon. Te neszesesen eslovéke je gor vuzszgo szvoje hrane, na drűgom konezi sze je pa obesztao. Tou je tídi na pepel zgoro. Té ožen je nyegvo esř na konditro szpravo esveterov drűrovov deszeozv, ár nyim je vze zgrelo.

— **Pouleg Madrida** (Spanyolszki ország) je v-ednom vřzsi po iméni Vistabéla velko goszťaványe bílon. Pri obedi je 77 lídi bílon, da je obed dokonosa, szo lídi obetzszali i 17 esese tiszti den onerou, ovi 60 pa tak bezetni ozstali, ka k-nyuvom szitki níksé vřpánye nega. Szledi sze je sze zvedo, ka je eden mládi eslovéke, záto ka je szucha nyega za mouza nej stela, v-goszťaványzke hráne esemér zmejozo.

— **Cselén odgavor.** Oesa: Ejh, sz sze pa tak lagooni solszko szvedo-eanasztro domon prázež? Saui: Tak je nesá, záto szamo gueszji z-goszpon skolnikom po terdom, ovaco de tou z-mírom tak.

— **Nápolgi** sze eden eslovéke bojo od kolera, pa sze vtom sztrájji doj-zstreljo, tak je v-téj sztrájji eden drűgí tídi napravu: Bagnoli herczeg szlaga, ka je esese doj vkrajejo odšo, tan je zřevěse vuzszgano — ino nakle lezojo pa sze je tak sztréjo.

— **Királyi kegyelem.** A király az összes bosznia-hercegovinai törvényeszeket újjan kegyelemet adott a felségserűs miatt elítélt bűnösöknek.

— **Kőnévezések.** A murasombati m. k. adóhivatalhoz először Maradies F. ur paparról — a m. kir. postahivatalhoz pedig a v. zsoldárnak Hieses Lajos Győrről lettek kinevezések.

— **A kiállítási sorsjegyek** hazusa már f. hó 31-én lesz, e nélkül főnyeremény 100.000 forintból áll, második pedig 4000 nyeremény fog sorolattatni.

